

Пахолок І.Р.

к.і.н., доцент кафедри
адміністративного забезпечення
соціокультурної сфери ВП «Львівська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м.Львів

Дяченко Л.А.

к.економ.н., доцент кафедри
адміністративного забезпечення
соціокультурної сфери ВП «Львівська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м.Львів

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ І КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЙ В УКРАЇНІ

Дослідження сучасного стану та перспектив розвитку культурних і креативних індустрій в Україні дозволяє стверджувати про їх важливість і пріоритетність. Ці індустрії динамічно розвиваються, що дозволяє створювати нові робочі місця, примножувати соціальний капітал України. Відповідно до методичного посібника ІВКР ЮНЕСКО існує три основних індикатора розвитку культурних і креативних індустрій в Україні: внесок культурної діяльності у ВВП, працевлаштування у сфері культури та витрати домашнього господарства на культуру [1].

Внесок культурної діяльності у ВВП – процент внеску приватної та державної культурної діяльності у валовий внутрішній продукт. Працевлаштування у сфері культури – процент осіб, зайнятих у сфері культури порівняно із загальною кількістю працевлаштованого населення. Витрати домашнього господарства на культуру – процент кінцевих споживчих витрат домашнього господарства на культурну діяльність, товари та послуги порівняно із загальними споживчими витратами домашнього господарства [1].

Виявлено, що підтримку розвитку культурних і креативних індустрій в Україні здійснюють:

- Міністерство культури України;
- Міністерство інформаційної політики України;
- Міністерство освіти і науки України;
- Державний комітет телебачення та радіомовлення України;
- Державне агентство України з питань кіно;
- Український центр з розвитку музейної справи;
- Комітет ВРУ з питань культури та духовності;
- Міністерство фінансів України та ін.

Слід зазначити, що за фінансування ЮНЕСКО в Україні у квітні 2016 року до березня 2017 року була впроваджена програма дослідження ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність» [1]. Відповідно до проведеного дослідження теми наукової статті, виявлено, що за структурою індикаторів, які впливають на розвиток України, у контексті культури, до них відносяться наступні:

- економіка;
- освіта;
- управління;
- рівень суспільної участі;
- комунікація.

За результатами програми дослідження ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність» в Україні (2016-2017) виявлено такі індикатори та їх цифрові значення:

- внесок культурного сектору у ВВП – 4,04%;
- працевлаштування в культурних закладах – 3,17%;
- загальні споживчі витрати домашнього господарства на культуру – 0,88%;
- збільшення потенціалу культурних індустрій на вітчизняному ринку – 49,26% [1].

Розглянемо більш детально такий індикатор, як «освіта», що впливає на розвиток культури в Україні. Відповідно до Закону України «Про культуру» № 2581 – VIII від 2.10.2018 року, «культура – сукупність матеріального і духовного надбання певної людської спільноти (етносу, нації), нагромадженого, закріпленого і збагаченого протягом тривалого періоду, що передається від покоління до покоління, включає всі види мистецтва, культурну спадщину, культурні цінності, науку, освіту та відображає рівень розвитку цієї спільноти [2]. Відомо, що існує низка навчальних закладів, які готують фахівців для діяльності у сфері культури. Освітні дисципліни, які вивчаються у навчальних закладах, що готують фахівців сфери культури, дають можливість студентам необхідні знання, вміння та навички, що стане основою для їх майбутньої професійної діяльності у даній сфері, для прояву власної індивідуальності та креативності.

Основними індикаторами освіти, відповідно проведеного дослідження ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність» в Україні, є: інклюзивна освіта, багатомовна освіта, художня освіта, підвищення кваліфікації [1,3]. Виявлено, що 98,8% дітей в Україні, від 6 до 18 років, отримують на безоплатній основі освіту в школі (дані за 2015 рік) [1,3].

Багатомовну освіту, українською мовою та мовами національних меншин, отримують 86,7% осіб (дані за 2015 рік) [1,3].

Художню освіту отримують 12,5% осіб (дані за 2015 рік) [1,3].

Підвищення кваліфікації у культурному секторі здійснюють: 11 державних вищих навчальних закладів; 57 вищих навчальних закладів

комунальної форми власності (місцеві органи влади); 7 спеціалізованих технічних закритих навчальних закладів; а також спеціальні підготовчі освітні студії, освітні курси для професіоналів тощо (дані за 2016 рік) [1, 3].

Відповідно до аналітичної записки Національного інституту стратегічних досліджень «Актуальні проблеми реалізації державної політики у сфері креативних і культурних індустрій» було запропоновано наступне:

-ухвалити ВРУ Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо поняття «креативні індустрії»;

-розвивати потенціал креативних і культурних індустрій в Україні;

-формуванню інфраструктуру креативних і культурних індустрій в Україні та покращити її фінансування;

-розвивати необхідні навички суб'єктів креативних і культурних індустрій в Україні, здійснювати промоції галузі серед широкого загальнонаселення;

-забезпечити міжнародне співробітництво українських учасників креативних і культурних індустрій [4].

У висновках слід зазначити, що креативні і культурні індустрії в Україні мають високий потенціал розвитку, але потребують для цього наступне:

-вищий рівень державної підтримки впровадження інновацій у діяльність підприємств сфери культури;

-розширення комунікацій з органами влади на місцях;

-забезпечення вищого рівня фінансування даної галузі;

-удосконалення нормативно – правової бази функціонування та розвитку креативних і культурних індустрій в Україні, а також статистичного обліку тощо.

Список використаних джерел:

1. Офіційний портал Міністерства культури України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.mincult.kmu.gov.ua/>

2. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

3. Офіційний портал Міністерства освіти України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>

4. Офіційний портал Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>